

Tiecelijn in Esopet – 1

GERT-JAN VAN DIJK

Een nieuwe documentaire reeks over de raaf in de fabel, een 'bibliografische foto'. Als eerste komt de fabel van De raaf en de slang aan bod.

De raaf en de slang

Aesopica posteriora, Medieval and Modern Versions of Greek and Latin Fables. With a Preface by Francisco Rodríguez Adrados, *Università di Genova*, I-III, 2015-2019: 1463.

κόραξ καὶ ὄφις

κόραξ τροφῆς ἀπορῶν ὡς ἐθεάσατο ὄφιν ἐν τινι εὐηλίω τόπω κοιμώμενον τοῦτον καταπτάς ἤρπασε. τοῦ δὲ ἐπιστραφέντος καὶ δακόντος αὐτὸν ἀποθνήσκειν μέλλων ἔφη· “ἀλλ’ ἔγωγε δειλῖος, ὅστις τοιοῦτον ἔρμαιον εὔρον, ἐξ οὗ καὶ ἀπόλλυμαι.”

οὗτος ὁ λόγος λεχθεὶς ἂν ἐπ’ ἄνδρα, ὃς διὰ θησαυροῦ εὔρεσιν καὶ περὶ σωτηρίας ἐκινδύνευσε.

‘Een raaf die gebrek aan voedsel had, zag een slang die lag te slapen; hij dook omlaag en greep hem beet; maar toen zijn prooi zich omkeerde en hem beet, zei de raaf, toen hij op het punt stond het leven te laten: “wee mij, pechvogel die dit buitenkansje heeft gevonden, waardoor ik zelf sterf.”

Deze fabel kan verteld worden tegen een man, die door de vondst van een schat gevaar loopt aangaande zijn eigen behoud.’

Antieke versies

Grieks

Fabulae Aesopicae, ed. Hausrath, A., *Corpus Fabularum Aesopicarum*, Leipzig, Teubner, 1940-1956, 130.

Middeleeuwse versies

Grieks

Fabulae Aesopicae, ed. Hausrath *ibid.*, 130.

Latijn

Conrad de Halberstadt III, 187; *Opusculum fabularum. Die Fabelsammlung der Berliner*

Handschrift Theol. lat. fol. 142, ed. Chr. Meckelnborg, – B. Schneider, Leiden/Boston/Keulen, Brill, 1992, 29.

Moderne versies

Catalaans

M. Ros, *Isop. Faules*, I, *Tekst revisat i introducció de Cuartero, F.J., Professor de Grec a la Universitat autònoma de Barcelona. Traducció i notes de --*, Llicenciada en lletres, Barcelona, Bernat Metge, 1984, 128.

Duits

J. Irmischer (ed.), *Antike Fabeln. Griechische Anfänge. Äsop. Fabeln in römischer Literatur. Phaedrus. Babrios. Romulus. Avian. Ignatios Diakonos. Aus dem griechischen und lateinischen übersetzt von --*, Berlin/Weimar, Aufbau-Verlag, 1987, 72; R. Nickel, *Äsop Fabeln. Griechisch/Deutsch. Übersetzung und Anmerkungen von --. Nachwort von Holzberg, N.*, Stuttgart, Reclam, 2005, 128.

Engels

L.W. Daly, *Aesop without Morals. The famous Fables, and a Life of Aesop, newly translated and edited by --. Illustrated by Muscarella, Grace*, New York/Londen, Thomas Yoseloff 1961, 218; Gibbs 60; L'Estrange: in H. Lindner, *Fabeln der Neuzeit. Ein Lese- und Arbeitsbuch*, München, Fink, 1978, 179; B.E. Perry, *Babrius and Phaedrus. Newly Edited and Translated into English, Together with an Historical Introduction and a Comprehensive Survey of Greek and Latin Fables in the Aesopic Tradition*, Cambridge, MA, Harvard UP; London, Heinemann, 1965, 446; cf L.W. Daly, *Aesop without Morals. The famous Fables, and a Life of Aesop, newly translated and edited by --. Illustrated by Muscarella, Grace*, New York/Londen, Thomas Yoseloff, 1961; N.R. Shapiro, *The Fabulists French. Verse Fables of Nine Centuries. Translated, with Prologue and Notes*, Urbana / Chicago, Illinois UP, 1992, 24.

Frans

F.J. Desbillons, *Fabulae Aesopiae curis posterioribus omnes fere emendati, quibus decesserunt plus quam CLXX quinta editio*, Parijs, Bathou, 1769, 3.25; E. Chambry, *Aesopi fabulae*, I-II, Parijs, Les Belles Lettres, 1925-1926, 167; Meslier 93; cf. De Baïf in Shapiro, 1992, 24; D. Loayza, *Esopo Fables. Edition bilingue. Traduction, introduction et notes*, Parijs, Flammarion, 1995, 128.

Grieks

Camerarius 1538, 100; Georgios Aitoolos, *Muthoi tou Aisopou*, in G.M. Parasoglou, *Andronikos Noukios, Georgios Aitoolos, Aisopou Muthoi. Oi prootes neoellënikes meta-phrasis*, Athene, Estia 1993, 99.

Italiaans

E. Ceva Valla, *Esopo Favole. Introduzione di Manganelli, G. Traduzione di --. Con le xilografie veneziane del 1491 e una nota di Mardersteig, G.*, Milaan, Rizzoli, 1995, 171.

Latijn

Camerarius: *Aesopi Phrygis Fabularum celeberrimi auctoris Vita. Fabellae Aesopicae plures quadringentis, quaedam prius etiam, multae nunc primum editae: omnes autem orationis conveniente & aequabili veluti filo pertextae a Ioachimo Camerario Pabergensi. Fabulae item Livianae duae, & Gellianae aliquot, nec non Politiani, Gerbelii & Erasmi narrationes. His accessit explicatio nonnullorum & demonstratio Graecorum auctorum, de quibus vel fabulae aliquae vel praecepta decerpta fuerint: Cum indice capitum & locorum quorundam doctrinae & sententiarum, ad quae narrationes referri possint*. Tubingen, Ulricus Morhardus 1538; 1538, 100 (67-1); Faerno: *Gabrielis Faerni Cremonensis fabulae centum. Ex antiquis auctoribus delectae, Carminibus explicatae novisque aere incisus iconibus adornatae*, Londen 1743, 24.

Nederlands

Aesopus, Alle fabels met houtgravures van Th. Bewick, Stichting School voor Filosofie (SSF) Amsterdam, Driehoek, [1982], 171.

Spaans

G. López Casildo, *Esopo. Fábulas. Introducción, traducción y notas de --*, Madrid, Alianza 1998, 167; F.M. Samaniego, *Fábulas. Edición de A.I. Sotelo*, Madrid, Catedra 1997, 3.11.